1.2.2026

מברק למשקיעים לסיכום חודש ינואר 2026

משקיע יקר

חודש שלישי של המתנה ודשדוש במדדים המובילים מעבר לים, כשהמשקיעים מאבדים סבלנות ומבקשים לראות החזר מההשקעות בבינה המלאכותית, שהובילו להכפלת שווי שוקי המניות מאז השקת ChatGPT בתחילת שנת 2023. עד כה השקיעו ענקיות הטכנולוגיה כמעט טריליון דולר בבניית תשתיות מרכזי נתונים, מעבדים מתקדמים ומיזמי אנרגיה, כשלא ברור אם ניתן יהיה לקטוף פירות מההשקעה בהינתן התחרות, ומה תהיה הרלוונטיות שלה בעתיד. ה-AI ישנה את האנושות אך המרוץ יגבה בוודאות קורבנות רבים בדרך.

הדחפים האימפריאליסטיים של הנשיא טראמפ, שהובילו לחטיפתו של הרודן מונצואלה, איומים על דנמרק וקנדה בכוונה להשתלט על צפון אמריקה וגרינלנד, והעימות הצפוי מול איראן, מגבירים את אבדן האמון הגלובלי ביציבותה של ארה"ב, ומכאן את קצב מכירות הנכסים הדולריים. מאז כניסתו של הנשיא לבית הלבן בפעם השנייה איבד הדולר 17% מערכו מול האירו, ולחץ המכירות מורגש באגרות החוב של ארה"ב ובהשתוללות חסרת רסן של מחיר המתכות היקרות.

הזהב נחשב לנכס כספי (מוניטארי) מוחשי, בניגוד לכסף פיאט שמודפס על נייר, ומחירו עמד על 400 דולר לאונקיה בשנת 2005. אז ברקע להתנפחות בועת הנדל"ן בארה"ב ועד משבר משכנתאות הסאב פריים בשנת 2008, מחירו הוכפל ל-1,000 דולר לאונקיה. אם פרוץ המשבר ערכו קרס ב-30%, אולם הדפסת הדולרים ע"י הפד האמריקאי לכמות גבוהה פי 4 בעשור, במטרה "לטפל" במשבר הפיננסי שנוצר, הכפילה גם את מחירו של הזהב לרמה של עד 1,500 דולר לאונקיה. הכפלה נוספת של כמות הכסף כתגובה למגפת הקורונה יצבה את הזהב על 2,000 דולר לאונקיה.

טבח ה-7 לאוקטובר ופרוץ המלחמה האזורית במזה"ת ובאוקראינה העיבו על הסדר העולמי והמחיר החל לטפס עד 2,600 דולר לאונקיה. כניסתו הסוערת של טראמפ לבית הלבן, הטלת המכסים הגלובאליים והאיום הדרמטי שלו לערעור הסדר העולמי, הביאו כאמור לקריסת הדולר וממילא להכפלת מחיר הזהב עד לשיא רגעי של 5,615 דולר לאונקיה בשבוע שעבר.

הבהלה לזהב היא תוצאה של כשלון הניסוי הגדול בהיסטוריה המוניטארית, לפיו הדפסת דולרים היא פתרון קסם לטיפול בכל משבר. בעשרים השנים האחרונות הוכפלה כמות הדולרים פי 7, וכפועל יוצא איבד המטבע הדולרי מערכו פי 12, כפי שחושפת בפנינו עליית ערכו של "הנכס המוחשי". תוצרי לוואי של הדפסת הכספים הן בועות הנכסים שנוצרו במהלך הדרך כמו בועת המניות והנדל"ן, שעומדות גם הן בימים אלה בפני איום בפיצוץ.

האצה במחירי הנכסים והמניות מטבעה יוצרת תחושת עושר מדומה, מה שמעודד את הצריכה והפזרנות של הציבור שבאה לידי ביטוי בעודף מוגזם של חופשות לחו"ל ורכישת מותרות. אך מכיוון שהגידול בכמות הכסף נוצרה באופן מלאכותי (מעצם הדפסתו על נייר), ולא ע"י יצירת ערך אמיתי, הרי שתחושת העושר היא אשליה והמימון נעשה בפועל באמצעות אשראי וגידול בחוב. כך הכפילה ארה"ב את החוב ביחס לתוצר מ-60% ל-124% בתוך שני עשורים, חוב שלא ניתן להחזיר.

ההשתוללות במחיר הזהב בימים אלו מאותתת על קרבה לנקודת הפיצוץ של הבלון שהתנפח בעקבות מדיניות מוניטארית מופקרת וזלזול בחוקי הכלכלה.

שוק המניות בת"א עמד במקום במהלך השנתיים הראשונות של בועת ה-AI מעבר לים, תחת לחץ ההפיכה המשטרית והמלחמה. ההצלחות בלבנון ואיראן שחררו את הפקק, וזרם המשקיעים לישראל הכפיל את שווי מדדי המניות בהתאם לתשואה בוול סטריט, תוך ריסוק המטבעות הזרים מול השקל. החודש מגמת העליות בת"א האיצה והכפילה עצמה יחסית לחודשים הקודמים, בניגוד למגמה העולמית, מה שמרמז על שלב מתקדם מאוד של בועת המניות המקומית, לקראת נקודת ההיפוך.

התנהגות גלי סינוס של מניות אמורה להציג קצב הולך ופוחת ככל שהמחיר מתרחק מהממוצע. האצה מעריכית במניות נוצרת רק "מאפקט עדר" פסיכולוגי של מרדף, ולא מתמחור רציונאלי.

כעת, כל נורות האזהרה האדומות מהבהבות.

אלדר גנדל

מנכ"ל

אין באמור כדי להוות ייעוץ השקעות ו/או תחליף לייעוץ אישי המתחשב ומותאם לצרכי ונכסי כל אדם בידי יועץ השקעות בעל רישיון0